

Open Bedrijven Dag op bedrijventerrein De Copen.

Op zaterdag 11 september 2010 is het Nationale Open Monumentendag met als thema : De smaak van de 19^e eeuw. In heel Nederland zijn monumenten en bijzondere panden te bezoeken, die normaal voor het publiek gesloten zijn.

In de gemeente Lopik wordt de invulling van de Open Monumenten Dag dit jaar wat breder ingevuld, en wordt bijzondere aandacht gegeven aan de geschiedenis van de Lopikse industrie op het bedrijventerrein De Copen.

Veel mensen zijn niet goed op de hoogte van de bedrijvigheid op De Copen.

Met het gegeven, dat elk bedrijf een functie heeft in de samenleving en elk bedrijf ook een verhaal heeft, dat doorverteld moet worden, opent een aantal bedrijven op deze dag de deuren om bezoekers kennis te laten maken met het bedrijf op dit bedrijventerrein, dat ook wel de "10^e kern" van de gemeente Lopik wordt genoemd.

De locatie.

De rivier de Lek stroomt nu al meer dan 1000 jaar in dezelfde bedding zoals wij die kennen, welke is vastgelegd met hoofden, kribben en strekdammen. Maar 6000 jaar geleden stroomde de Lek door de polder 'Graaf' om dan met een sierlijke S-bocht ter hoogte van de Fuikebrug meer noordwaarts verder te stromen door de polder Lopik. In deze bochten werd een groot zandplateau afgezet.

Vanaf dit punt stroomde de Bloklandse tak richting Montfoort. Na verlanding van de beide stroomstelsels door zandafzetting ontstonden de kenmerkende zandbanen die nu beduidend hoger liggen dan de met klei en veen opgevlude komgronden.

De provincie Utrecht profiteerde van deze draagkrachtige zandbaan door daarop de M.A. Reinaldaweg aan te leggen tussen Montfoort en Lopik.

En het gemeentebestuur van Lopik kocht op deze toplocatie in 1956 gronden aan ter grootte van 4.75.70 ha.

Dat was toen ook zeer gewenst. Ruim 1/3 deel van de groeiende beroepsbevolking van Lopik had zijn werk buiten de eigen gemeente.

Door de verminderde behoefte aan landarbeiders t.g.v. de mechanisatie ontstond een begin van werkloosheid. Industrialisatie was dan ook een dwingende eis.

Uitgifte.

In 1958 werden deze percelen daadwerkelijk eigendom van de gemeente en in 1960 werden ze bouwrijp gemaakt. Wegen met riolering, straatverlichting, kabels en leidingen werden aangelegd en de eerste percelen werden verkocht voor f 8,95 per m² aan de 1^e Industrieweg.

Ondernemingen van allerlei aard vestigden zich in de loop der jaren aldaar. Sommige bedrijven namen ook deels eigen personeel van elders mee. Hierdoor kon de woningbouw in Lopik zich ontwikkelen, hetgeen ook het sociale leven stimuleerde.

Vanaf 1965 vinden dan regelmatig nieuwe grondaankopen plaats, gevolgd door een stroom van uitgifte van nieuwe percelen. De nieuwe wegen worden weinig fantasierijk 2^e, 3^e en 4^e Industrierweg genoemd, maar vanaf 1986 volgen de Handelsweg, Ambachtsweg, Nijverheidsweg, Energieweg, Bedrijfsweg en recentelijk De Copenweg.

De grondprijs is geleidelijk gestegen en bedraagt nu € 200,00 per m².

Afvalwaterproblematiek.

Reeds in 1957 vroeg de gemeente Lopik hierover schriftelijk advies aan het RIZA (Rijksinstituut voor de Zuivering van Afvalwater). Zij konden helaas geen advies verstrekken omdat de samenstelling van het afvalwater afhankelijk is van de bedrijven die zich er zouden vestigen. Wel werd aanbevolen om een gescheiden stelsel aan te leggen met het vuilwaterriool afwaterend naar het zuiden en een terrein te reserveren voor een rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI).

In 1966 wordt in overleg met de provincie Utrecht een persleiding aangelegd naar de Lek, waarin het afvalwater ongezuiverd(!) wordt geloosd.

In eerste aanzet was niet voorzien dat de bedrijvigheid zo groot en veelvuldig zou worden dat daardoor infrastructuur boven en onder de grond gerevitaliseerd moest worden. De WVO 1970 (Wet Verontreiniging Oppervlaktewater) verbood op termijn deze ongezuiverde lozing.

Een rioolgemaal perst nu het afvalwater in de later aangelegde persleiding van Benschop naar de nieuw gebouwde RWZI aan de Zuiderparklaan te Lopik.

Herinrichting Bedrijventerrein De Copen.

Thans is hier in uitvoering een herstructureringsplan. Het herstructureren is een landelijk doel, maar nog niet echt actualiteit. In de provincie Utrecht gaat voor 146 bedrijfsterrinen een herstructurering gelden. De gemeente Lopik ontvangt voor deze revitalisering een belangrijke provinciale subsidie. In overleg met BMD advies bureau zijn daarvoor plannen opgesteld die naar verwachting over enkele jaren kunnen worden afgerond. Veel daarvan is terug te vinden in het op 22 mei 2009 in werking getreden Bestemmingsplan De Copen.

Zo maakt daarvan deel uit de nieuwe ontsluiting door middel van een rotonde op de N 210. In aansluiting op deze nieuwe ontsluitingsweg is er een verkeerscirculatieplan opgesteld.

Het wegprofiel van de wegen is opnieuw ingedeeld. Het gehele stelsel van rioleringen (verbeterd gescheiden stelsel), kabels en leidingen wordt gerenoveerd. Met de sprong over de Tweede Wetering wordt weer een nieuw gedeelte aan het bedrijventerrein toegevoegd. Daar is het terrein door zandophoging en verticale drainage gereed gemaakt voor projectontwikkeling.

Een belangrijke verbetering in de beveiliging is de slagboom met cameratoezicht en kentekenregistratie.

Zo wordt het terrein van 21 ha met op heden 63 bedrijven weer gereed gemaakt voor de eisen van deze tijd.

Naamgeving De Copen.

Op voorstel van het Parkmanagement heeft de gemeente Lopik deze naam in 2005 vastgelegd.

De historische achtergrond is ontleend aan het Fries-Hollandse ontginningspatroon uit de 11^e tot de 13^e eeuw. Een 'cope' is een contract of overeenkomst dat de landsheer (bisschop of graaf) sloot met een groep kolonisten voor het ontginnen van de wildernis. Zij werden geen eigenaar maar pachters, die jaarlijks als pachtsom de tijns moesten afdragen.

De ruimtelijke vormgeving van de ontginning ging uit van een rivier(tje) als ontginningsbasis (hier de Lopiker wetering of de Lek) die men stroken -, slagen - of cope-verkaveling noemt. Het gehele blok wordt ook wel een cope genoemd, zoals we in de naam van Benschop nog herkennen.

In de gemeente Lopik zijn 5 copes (geen copen) ontwikkeld, namelijk die van Lopik, Cabauw, Willige Langerak, Benschop en Polsbroek.

De diepte van zo'n blok was 6 voorlingen of 1250 tot 1300 m. Het blok werd verdeeld in smalle stroken van 30 roeden of 113 m. breed en werd door een kolonist meestal in een zestal jaren ontgonnen voor de akkerbouw. Zo'n kavel noemt men een Stichtse hoeve.

